

МЕТОДЫКА ВЫКЛАДАННЯ ЛІТАРАТУРЫ як наука. Належыць да дысцыплін педагагічнага профілю, але як наука з'яўляецца самастойнай, паколькі мае свой прадмет даследавання, свае ўласныя задачы, змест, паняцці.

Прадметам методыкі выкладання літаратуры з'яўляецца працэс выхаваўчага навучання школьнікаў літаратуры як вучэбнаму прадмету і даследаванне заканамернасцей гэтага працэсу.

Задачи методыкі выкладання літаратуры:

вызначэнне мэты, задач і зместу навучання літаратуры ў школе;

адкрыццё заканамернасцей засваення літаратуры, якія не зводзяцца да літаратуразнаўчых або педагагічных і псіхалагічных заканамернасцей;

вызначэнне прынцыпаў навучання літаратуры;

пошук найбольш эфектыўных метадаў, прыёмаў і формаў навучання літаратуры;

вывучэнне метадычнай спадчыны;

вывучэнне і навуковае асэнсаванне перадавога вопыту.

Асноўныя паняцці методыкі выкладання літаратуры як навукі: мэты і змест літаратурнай адукацыі, заканамернасці спісіжэння літаратуры як мастацтва слова, прынцыпы навучання, метады, прыёмы і форма навучання.

Методыка выкладання літаратуры цесна звязана з іншымі сумежнымі навукамі: з літаратуразнаўствам, дыдактыкай, псіхалогіяй, філасофіяй, эстэтыкай, гісторыяй, лінгвістыкай, этыкай.

Літаратуразнаўства вывучае заканамернасці літаратурнага працэсу, ацэньвае мастацкія творы, вызначае іх эстэтычную вартасць і грамадскую каштоўнасць і такім чынам робіць уплыў на методыку навучання літаратуры.

Дыдактыка вывучае заканамернасці вучэбнага працэсу, распрацоўвае агульную тэорыю і агульныя прынцыпы навучання. Не ведаючы асноў дыдактыкі, нельга арганізаваць належным чынам навучанне літаратуры, каб яно вырашала навучальныя, развіццёвыя і выхаваўчыя задачы.

Сувязь методыкі выкладання літаратуры з псіхалогіяй мае два бакі. Першы – псіхалогія навучання, разумовага развіцця вучняў і іх выхавання. Другі – псіхалогія мастацкай творчасці і мастацкага ўспрымання.

На ўроках літаратуры не могуць разглядацца толькі літаратуразнаўчыя пытанні. Пры аналізе твора мастацкай літаратуры закранаюцца таксама праблемы філасофіі, этыкі, гісторыі і мовазнаўства.

Эстэтыка – наука аб прыгожым, аб ідэйнай сутнасці і формах прыгожага ў мастацкай творчасці. Літаратура як адзін з відаў мастацтва ў эстэтыцы разглядаецца з пункту гледжання яе вобразнага адлюстравання рэчаіснасці праз яе слоўнае афармленне.

Методыка выкладання літаратуры, мае свае метады даследавання: вывучэнне метадычнай спадчыны, вывучэнне, аналіз і абагульненне масавага і перадавога вопыту ў сучаснай школе, мэтанакіраванае назіранне за вучэбным працэсам, аналіз вучнёўскіх прац, школьнай дакументацыі, індывідуальныя гутаркі, анкетаванне, метады зрэзаў (метады адначасовага

масавага апытання), эксперымент. Эксперымент як галоўны мета даследавання бывае: канстатуючы, пошукавы, навучальны, кантрольны. Паводле ўмоў правядзення вылучаюць лабараторны і натуральны эксперымент.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ